



§ 16

Tiggeriförbud, ändring av stadens allmänna ordningsföreskrifter – svar på motion till kommunstyrelsen

Beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar till kommunstyrelsen.
2. Nämnden avstyrker motionen

Ärendet

Danielsson, Westmont, Hagnell m.fl. (alla SD) har inkommit med en motion om införande av tiggeriförbud i Stockholms stad. Motionen har översänts till nämnden för yttrande. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige både ska ändra stadens allmänna ordningsföreskrifter och vidta andra åtgärder för att minska problemen med tiggeri och bosättningar på allmän plats, i park- och naturmark. Stadsdelsförvaltningen anser bland annat att ett tiggeriförbud inte genom en ändring av de lokala ordningsföreskrifterna skulle fylla den funktion som efterlyses. Detta är inte en lösning på den humanitära problematiken.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 22 juli 2015.

Dnr 251-2015-1.5.1.

Beslutsgång

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Yrkanden

Ordföranden Ulf Walther m.fl.(S), ledamoten Lars Sterneby (V), tjänstgörande ersättaren Cecilia Jaukkuri m.fl. (MP), yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl.(M) anmälde ett särskilt uttalande.

Ledamoten Peter Backlund (FP) yrkade bifall till eget förslag till beslut.



Särskilt uttalande

Ordföranden Ulf Walther m.fl. (S), ledamoten Lars Sterneby (V), tjänstgörande ersättaren Cecilia Jaukkuri, m.fl. (MP).

”Vi anser inte att någon människa ska behöva tigga för sin överlevnad. Att kriminalisera utsatta människors försök att försörja sina familjer kommer inte ta någon ur fattigdom. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri medför inte bara långtgående inskränkningar av den enskildes frihet utan strider även mot intentionerna i Sveriges folkrättsliga åtaganden.

Sverige har ratificerat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella (ESK) rättigheter och har därmed en skyldighet att respektera, skydda och främja de rättigheter som återfinns i konventionen. Enligt Maastrichtriktlinjerna som klarlägger fastställandet av brott mot ESK-rättigheterna strider det mot konventionen att kriminalisera utsatthet. Ett exempel som ges i riktlinjerna är att kriminaliserande av hemlöshet innebär en överträdelse av konventionen.

Sverige och Stockholm har ett ansvar för de utsatta EU-medborgare som vistas i vår stad och befinner sig i nöd. Att anta lokala ordningsföreskrifter för att förbjuda tiggeri löser inte några problem för den här gruppen utan gör istället utsatta människor än mer utsatta.”

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Gustav Johansson m.fl. (M)

”Vi instämmer i förvaltningens förslag att avslå motionen och instämmer i svaret. Utöver vad förvaltningen framför vill alliansen i Enskede-Årsta-Vantör framföra följande:

Stockholms stad har precis som många andra kommuner runt om i Sverige mött en allt mer växande utmaning med fattiga EU-medborgare som söker sig hit för att under en tid få ihop pengar, ofta genom att tigga. Frågan är komplex ur flera dimensioner och lösningen är inte svart eller vit, så som Sverigedemokraterna försöker att framställa den och som deras motion vittnar om. Att förbjuda tiggeriet skulle inte lösa de utmaningar staden möter idag.



För att till fullo förstå den utmaning motionärerna beskriver är det viktigt att dela upp frågan i delen med människor som tigger och i delen om olagliga boplatser och sanitära olägenheter i människors närmiljö. Man måste också inse att frågan är större än bara för Stockholm.

Den grupp människor motionärerna syftar på är en mycket utsatt grupp, en grupp som anser att livet på en trottoar i Stockholm är drägligare än situationen i deras hemland. I första hand är det här ett humanitärt problem. Alliansen startade under sin tid i majoritet, och de röd-grön-rosa har fortsatt, med tillfälliga härbärgen och möjlighet till betald hemresa för dessa människor.

Vid sidan av detta humanitära arbete är det viktigt att vi håller Stockholm rent, snyggt och tryggt. De olagliga boplatserna och den nedskräpning dessa medför måste vi ta på allvar. Vi anser dock att det redan idag finns regelverk som, om de upprätthålls, skulle lösa dessa problem. De lokala ordningsföreskrifterna i kombination med Sveriges rikes lag möter idag de allra flesta utmaningar som finns, men samtidigt ser vi en utmaning i att gällande regelverk inte följs. Utgångspunkten är att Svensk lag gäller lika för alla. Vi vill se ett ökat agerande och samverkan mellan polis, staden med stadsdelsförvaltningarna och andra berörda aktörer för att upprätthålla den lagstiftning som finns samtidigt som vi vill ge kommunerna rätt verktyg att själva kunna upprätthålla stadens ordningsföreskrifter. Polisen måste ta sitt ansvar samtidigt som det måste finnas ett tydligt politiskt mandat, både på lokal och nationell nivå, att agera både för att förebygga olagliga boplatser, nedskräpning och säkerställa att ingen människa utnyttjas eller utsätts för brott.

Att som motionärerna föreslår förbjuda tiggeri är att kriminalisera människor som ber om hjälp. Rätten att be om hjälp i en utsatt situation måste vara alla människors rätt. Att förhindra människor den rätten är en stor inskränkning i en människas integritet.

Slutligen måste man inse att den långsiktiga lösningen finns på internationell nivå. Sverige och övriga EU måste sätta press på framför allt Rumänien och Bulgarien, men även andra länder, att arbeta för att förhindra diskriminering och istället erbjuda sina medborgare en dräglig tillvaro.”



Reservation

Ledamoten Peter Backlund (FP) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

”Att rekommendera kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Att därutöver anföra följande.

Stockholms stads offentliga utrymmen tillhör alla. De inskränkningar som lagar och lokala ordningsregler medför för hur dessa utrymmen kan användas påverkar också oss alla. Detta gäller även förslaget om ett eventuellt tiggeriförbud.

Den diskriminering och utsatthet som södra Europas romer och andra marginaliserade grupper lever under har de senaste åren blivit plågsamt uppenbar för stockholmarna. Vi har full förståelse för att många stockholmare upplever obehag vid att möta fattigdomen på nära håll.

Men att förbjuda människor, såväl personer med sin hemvist i Stockholm som annorstädes, att be om pengar är dock en åtgärd som inte står i proportion mot det behov den är tänkt att tjäna.

Risken är att vi ger oss ut på ett sluttande plan där alla beteenden och verksamheter som i vissas ögon framstår som obehagliga eller anstötliga ska förbjudas. I förlängningen är detta oförenligt med ett fritt samhälle.

Motionärerna yrkar också på att Stockholms stad inte ska ”bevilja medel, livsmedel, bohem eller på annat sätt understödja förekommande tiggeri hos hitresta EU-medborgare”.

Stockholms stad ska fortsätta ta det yttersta ansvar som åligger staden enligt socialtjänstlagen. Ett kategoriskt förbud mot att bevilja alla former av hjälpinsatser till utsatta personer, på det sätt motionärerna verkar föreslå, innebär sannolikt ett lagbrott.

Stockholms stad har under den senaste mandatperioden tagit ett socialt ansvar som har gått utöver vad staden är ålagd att göra enligt socialtjänstlagen. Vi ska fortsätta ta det ansvaret, men samtidigt vara klara över att Stockholms stad inte kan tillhandahålla någon långsiktig lösning på de utsatta EU-medborgarnas situation. En sådan lösning kan endast skapas i hemländerna.”



Ersättaryttrande

Ersättarna Erica Tjerneld (C), Claes Karlsson (KD) instämde i det särskilda uttalandet från (M).